

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

03.04.17 nr. 03/3318
La nr. 05/202 din 20.03.2017

**Ministerul Muncii,
 Protecției Sociale și Familiei**

Referitor la proiectul de lege pentru modificarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2017 nr. 286 din 16 decembrie 2016, propunem completarea pct. 37 din Anexa nr. 5 („Tipuri de drepturi și de venituri din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii”) cu indemnizația lunară corespunzătoare categoriei de salarizare pentru efectivul de trupă și corpul de comandă al instituțiilor penitenciare din municipiul Bender, precum și colaboratorilor detașați în aceste instituții din următoarele considerente.

Indemnizația lunară corespunzătoare categoriei de salarizare pentru efectivul de trupă și corpul de comandă al instituțiilor penitenciare din or. Bender, precum și colaboratorilor detașați în aceste instituții se achită conform pct. 5 al Anexei nr. 2 din *Hotărîrea Guvernului nr. 650 din 12 iunie 2006 privind salarizarea militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice, pentru militari, efectivul de trupă și corpul de comandă din cadrul subdiviziunilor amplasate în or. Bender.*

Indemnizația respectivă, reprezintă un supliment la salariu care se acordă permanent și care nu se regăsește în categoria plăților compensatorii și care nu se includ în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor care se calculează la stabilirea pensiei (pct. 3 din *Hotărîrea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar*).

Potrivit art. 5 din *Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2017 nr. 286 din 16 decembrie 2016*, contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii datorată de salariații asigurați, angajați prin contract individual de muncă, de persoanele aflate în raporturi de serviciu în bază de act administrativ ori prin alte tipuri de contracte civile în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, de persoanele care desfășoară activitate în funcții electivă sau sînt numite în cadrul autorităților executive, de judecători, de procurori, de avocați ai poporului se stabilește în mărime de 6% din salariul lunar și din celelalte recompense.

În conformitate cu alin. (1) art. 19 din *Legea nr. 489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale* contribuția de asigurări sociale se datorează de la data încadrării în una din situațiile prevăzute la art.4 sau a încheierii contractului de asigurare, iar potrivit art. 20 alin. (1) din legea menționată, calculul și plata contribuției de asigurări sociale datorate de asigurații angajați cu contract individual de muncă și de angajatorul acestora se fac lunar de către angajator.

Art. 23 din *Legea nr. 489 din 08 iulie 1999* enumeră sursele neincluse în baza lunară de calcul a contribuțiilor de asigurări sociale, iar la pct. f) se face referire la alte drepturi exceptate prin legi speciale.

Astfel, pensia constituie una din prestațiile de asigurări sociale care se calculează din salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii și a indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

Drept urmare, în conformitate cu alin. (2) art. 23 din *Legea nr. 489 din 08 iulie 1999* sumele exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale nu se iau în considerare la stabilirea quantumului prestațiilor de asigurări sociale.

Respectiv, indemnizația lunară nominalizată, stabilită efectivului de trupă și corpului de comandă al instituțiilor penitenciare din municipiul Bender reprezintă o majorare la salariile de funcție, corespunzător pct. 3 din *Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994* și prin urmare nu se include în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor din care urmează să se calculeze pensia colaboratorilor respectivi.

În baza celor enunțate, precum și din moment ce indemnizația lunară corespunzătoare categoriei de salarizare pentru efectivul de trupă și corpul de comandă al instituțiilor penitenciare din municipiul Bender, precum și colaboratorilor detașați în aceste instituții nu se include în calculele necesare stabilirii pensiei colaboratorilor Penitenciarului nr. 8 – Bender și Penitenciarului nr. 12 – Bender, considerăm judicioasă stabilirea acestei indemnizații la categoria de venituri din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (anexa nr. 5 la *Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2017 nr. 286 din 16 decembrie 2016*).

Viceministru

Nicolae EȘANU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO17/4032 din 04.04.2017

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea anexelor nr.3 și nr.5 a Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2017 nr.286 din 16 decembrie 2016

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție, aprobate prin Ordinul nr.179 din 17 noiembrie 2016 a directorului Centrului Național Anticorupție.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului și a categoriei propuse a actului promovat prin proiect

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, autor nemijlocit – Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, ceea ce corespunde art.102 din Constituție.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate”.*

Proiectul propus a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web a Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei www.mmpsf.gov.md, precum și pe portalul particip.gov.md, la data

de 09 februarie 2017, fiind respectat termenul de 10 zile lucrătoare necesar pentru ca părțile interesate să-și exprime opiniile, comentariile și recomandările asupra proiectului.

Cu toate acestea, autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. Suplimentar, remarcăm că nu sunt date publicității nici recomandările și obiecțiile (sinteza obiecțiilor și propunerilor) recepționate de autor după consultarea publică a proiectului. În consecință, constatăm omiterea a două etape principale ale procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor - cele statuate la art.8 lit.a) și e) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Astfel, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile oficiale web indicate supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost, în mare parte, asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative „*Scopul elaborării prezentului proiect de act normativ constă în aducerea în concordanță a Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2017 nr.286 din 16.12.2016 cu modificările recente efectuate la Codul fiscal, Legea privind sistemul public de asigurări sociale [...] în vederea asigurării unui cadru legal uniformizat în domeniul asigurărilor sociale de stat*”.

Analizând normele elaborate se constată că proiectul completează anexele nr.3 și nr.5 ale Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2017, în vederea implementării prevederilor legale privind obligativitatea asigurărilor sociale, începând cu 2017 a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor interne și sistemului penitenciar, a ofițerilor de protecție, precum și a colaboratorilor organelor securității statului și Centrului Național Anticorupție (Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale).

Astfel, scopul real al proiectului corespunde cu scopul anunțat de autor în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele militarilor care îndeplinesc serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului și Centrului Național Anticorupție, de a beneficia de sistemul de protecție socială a persoanelor asigurate.

Prin urmare, interesele promovate corespund interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă. Potrivit art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative: „*Concomitent cu elaborarea proiectului de act legislativ, grupul de lucru întocmește o notă informativă care include:*

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.”

Cu referire la datele prezentate în nota informativă anexată, menționăm că argumentele prezentate respectă rigorile stipulate la art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, autorul specificând necesitatea elaborării normelor, scopul propus, elementele noi și principalele prevederi ale proiectului.

I.5.2. Argumentarea economico-financiară. Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină „d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”.

Reieșind din argumentele expuse de autor în nota informativă, precum și prevederile proiectului, se constată că implementarea acestuia nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative „textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]”.

Astfel, conținutul proiectului este expus în limbă simplă, clară și concisă, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.19 al Legii nr.780/2001.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține reglementări ce se referă la activitatea Casei Naționale de Asigurări Sociale, de a gestiona bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2017, în vederea asigurării unor categorii de plătitori și de asigurați (persoanele fizice ce desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul, militarii care îndeplinesc serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ofițerii de protecție și

colaboratorii organelor securității statului și Centrului Național Anticorupție).

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În acest sens, menționăm că normele proiectului vor contribui la asigurarea unor drepturi constituționale pentru familiile cu copii din Republica Moldova, în special prin prisma art.47 din Constituția Republicii Moldova „*Dreptul la asistență și protecție socială*”.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, în scopul aducerii în concordanță a Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2017 nr.286/2016 cu modificările recente efectuate la Codul fiscal și Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

Autorul a respectat, în mare parte, cerințele legale privind asigurarea transparenței în procesul decizional. Totodată, prevederile proiectului corespund interesului public.

Proiectul expertizat nu conține factori și riscuri de corupție.

04 aprilie 2017

Experți ai Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Cristina Diacenco, inspector superior

